

Landbruget NU

NYHEDSBREV
Til jordbrugere

December 2011 nr. 4

Pilotprojekt skal fremme lokale produkter

- fødevarerproducenter andre steder kan bruge erfaringerne

International konference om rodfrugt i februar

- det handler om ny viden og inspiration, trends og netværk

Ny dansk hjemmeside om landbrug og klima

- der manglede uafhængigt nyhedsmedie, siger redaktøren

Dansk landbrugs viden kan hjælpe en voksende verdensbefolkning

- men herhjemme skal landbruget gå efter større værditilvækst

I alt 33 projekter igangsat første år med GUDP-midler

- målsætningen er mere vækst, beskæftigelse og eksport

Finanslovens forskningspulje prioriterer landbruget

- en god investering i fremtiden, siger fødevarerministeren

Erfaringer med ny økosvinestald med såkaldt restriktiv fodring og fire klimazoner tegner lovende

- Efter finjusteringer af de tekniske anlæg ser det godt ud. Især konstaterer vi et lavt medicinforbrug, siger landmanden

Utraditionelt projekt om beskyttelse af grundvandet mellem forsyningsvirksomheder og jordbrugere eksempel på godt samarbejde

- Man får meget mere for penge til forebyggelse end til kontrol og afhjælpning, siger en blandt 18 involverede jordbrugere

www.agrogruppen.dk

AGRO
gruppen
DANMARK

18. årgang

Restriktiv fodring og fire klimazoner

Det er en 50 meter lang slagtevinestald i Dorf ved Dronninglund i Vendsyssel, som Niels Løgtholt Poulsen tog i brug i marts. Den har 600 stipladser i to rækker og kan levere 3-4 slagtegrise pr. stiplads om året.

Den nye stald er selv sagt bygget efter moderne økologiske regler, hvor grisene skal have tredoblet pladsen i forhold til gængse stalde. Det modsvarer af tre gange så høje etableringsomkostninger - og en 2,5 gange så høj afregningspris pr. kilo.

Der er bygget efter et såkaldt fire-klima-princip. Inderst i stien har grisene en varm hule med tør strøelse og varme i gulvet og typisk 20 grader. Varmen kommer fra gylleafkøling. Dernæst kommer to overdækkede arealer med to forskellige klimazoner. Vinduerne i bygningen er styret af en vejstation, der åbner og lukker vinduerne. Yderst er udearealet, som dyrene kan vælge efter behov.

Sørnerne farer i små hytter ude. Senerne kommer smågrisene i stier i grupper på knap 30.

Især det nye fodringsanlæg fra Vissing Agro, som afleverer afmålte mængder af tre forskellige typer tørfoder via en fodringsvæg otte gange i døgnet, venter Niels Løgtholt Poulsen sig meget af.

- Denne type fodring giver mere kødfulde dyr og en bedre sundhedstilstand. 95 procent af mine grise har aldrig fået

medicin, siger han.

Effektiviteten og dyrevelfærden er de centrale nøgleord for bedriften. Og inden længe skal den første opgørelse vise præcise data for dødelighed, tilvækst og foderforbrug. Men det ser lovende ud, siger Niels Løgtholt Poulsen.

- Det samme gælder efterspørgslen på svinekødet. Den er større end før finanskrisen. Men det er desværre også tilfældet for prisen på tørfoder. Måske mangler der lidt konkurrence på det marked, siger svinebonden.

Også arbejdsgangene er effektiviserede i denne stald. Der er kun halvt så meget arbejde i den nye stald sammenlignet med den gamle. Men nu står vinteren for døren, og så kommer der udfordringer med såvel dyrevelfærd som det tekniske.

Gården hedder Løgtholt og leverer til Friland A/S i Skive, der netop har rundet en halv milliard i omsætning.

Det nye staldanlæg er opført i totalentreprise af entreprenørvirksomheden Svend Aage Christiansen, Østervrå.

Dialog og samarbejde nedbrød fordomme

Da 18 landmænd i Hillerød-området, som selv håndterer sprøjearbejdet, fik tilbud om rådgivning om grundvandsbeskyttelse og håndtering af pesticider og udstyr, sagde de alle ja tak.

- Der er jo ingen landmænd, der er interesseret i at skade grundvandet. Vi blev inviteret til at medvirke i et projekt baseret på dialog og rådgivning, og det foregik i en meget positiv ånd, siger landmand Niels Peter Ravnsborg fra Gørløse sydvest for Hillerød.

Det var Vandværkerne i Hillerød sammen med Københavns Energi, der gennemførte projektet, som har udmøntet sig i en række miljøforbedringer på de nævnte landbrug.

Samarbejdet viste, at landmænd og vandforsyninger sagtens kan samarbejde om grundvandsbeskyttelse.

Desuden viser det, at landmændene har vilje til at bruge penge på miljøforbedringer. I forbindelse med projektet investerede de rundt regnet en million kroner. Grundvandssamarbejdet brugte 300.000 kroner til bedriftstjek og rådgivning. Heraf blev en tredjedel anvendt som tilskud til konkrete miljøforbedringer på bedrifterne, fx til vaske- og spuleudstyr.

- Reelt blev der skabt mange miljøforbedringer og større tryk for forbrugerne, som jo er os alle, for relativt få kroner. Det, altså det forebyggende element og økonomien i tilknytning hertil, synes jeg, der ligger en pointe i, siger Niels Peter Ravnsborg.

I projektet har dialog, samarbejde og personlig kontakt spillet en stor rolle. Ligesom det, at man benyttede landbrugs konsulenter, som jo i forvejen kender til landbrugsbedrifterne, og som

jordbrugerne har tillid til.

- Der er ingen tvivl om, at denne proces har været positiv for alle parter og vil betyde meget for det fremtidige samarbejde mellem landmand og vandforsyning - ikke mindst fordi der via projektet er nedbrudt nogle fordomme på begge sider, siger Niels Peter Ravnsborg.

Landbruget NU

er et nyhedsbrev, som ordinært udsendes fire gange årligt af foreningen Agrogruppen Danmark til gruppens landmandskunder.

Ansvarshavende redaktør:

Steen Kristensen, reg. revisor
Agrogruppen Danmarks sekretariat,
Gammel Stationsvej 5, 8900 Randers.
Tlf.: 86 40 92 95 - Fax: 86 43 19 95 -
sk@nd-revision.dk - www.agrogruppen.dk

Udarbejdelse:

Britta Astadatter Nilsson, journalist.

Oplag: ca. 3.500

Tryk: HCB Tryk Tlf.: 98 80 09 22.

Pilotprojekt skal fremme salget af lokale produkter

En række vestjyske aktører på fødevarerområdet har fået bevilget projektmidler til at gennemføre en testperiode for distribution af lokalt producerede produkter i 2011.

Netop et manglende distributionsnet har været en barriere for udbredelsen af vestjyske kvalitetsfødevarer.

Projektet har i første omgang primært spisesteder og gårdbutikker i Regional Madkultur Vestjylland som kundemålgruppe, men andre virksomheder med interesse i at aftage produkter fra området er naturligvis også velkomne.

Formålet er at optimere salgs- og distributionsmulighederne for egnens eller regionens producenter af kvalitetsfødevarer, og bliver testperioden en succes, vil projektet fortsætte i et udvidet projekt til næste år.

I så fald kan også mindre fødevarerproducenter i resten af landet få gavn af erfaringerne fra Vestjylland.

Bag projektet står Vestjyske Fødevarer & Oplevelser, som har givet VIFU opgaven med at koordinere. GoLocal tager imod bestillinger, og Videbæk FoodCenter er ansvarlig for at indsamle og distribuere produkterne. Projektet er indledt i uge 46.

Dansk landbrugs-knowledge kan bruges worldwide

Klodens befolkning ventes at runde ni milliarder i 2050. Og samme klodes landbrug skal gerne kunne nå frem til at brødføde de mange mennesker. Før det sker, skal en række udfordringer overvindes.

Her står Danmark godt rustet til at bidrage til verdens fødevarerforsyning på flere fronter. Vi har viden, erfaringer og effektivitet, som kan eksporteres.

- Vi kan bidrage med eksport af viden og knowhow. Vi ved noget om, hvordan man øger effektiviteten af ressourcerne internationalt og i særdeleshed i ulandene. Vi kan også bidrage med udvikling og udbredelse af nye grønne teknologier, som for eksempel bioforgasningsanlæg, bioraffinaderier, brug af enzymer og it-løsninger, eller med nye metoder til fødevarerproduktion, hvor der bruges færre ressourcer, siger forskningsleder Tommy Dalgaard fra Aarhus Universitet.

40 mio. til strategisk fødevarerforskning

Der var den helt brede opbakning i Folketinget bag fordelingen af puljen til forskning og innovation på finansloven for 2012.

Fødevarer er et af tre prioriterede områder i den ny aftale, som vil kunne øge den danske styrkeposition på fødevarerområdet.

- Fødevarersektoren i Danmark har et stort potentiale for vidensbaseret vækst - både lokal og globalt, siger fødevarerminister Mette Gjerskov i en pressemeddelelse.

Verdens stigende befolkningstal medfører stadig øget behov for produktion af sunde kvalitetsfødevarer og foder med minimale miljøpåvirkninger. Det skal forskningen være med til at muliggøre.

De to øvrige strategiske indsatsområder er fremtidens energisystemer og miljøteknologi, som er tildelt 40 mio. kr. og 120 mio. kr. En del af disse midler vil også kunne prioriteres til fødevarerområdet.

Puljen på i alt knap en milliard er i øvrigt fordelt mellem basisforskning på universiteter og sektorforskningsinstitutioner, forskningsråd og Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram.

Det kan være alt fra traditionerne i Nyt Nordisk Køkken med autentiske, lokale fødevarer til laboratoriefremstillet kødproduktion.

Det vil Tommy Dalgaard komme nærmere ind på i sit indlæg på Plantekongres 2012, som holdes i Herning til januar. Han vil blandt andet beskrive Danmarks styrkeposition inden for fødevarerproduktion med udgangspunkt i udviklingen af dansk landbrug.

Produktionsniveauet er steget støt gennem de seneste 100 år blandt andet på grund af en stigende og meget høj effektivitet. Det har dog haft sine omkostninger. Det danske miljø er blevet påvirket af landbrugets pesticider, næringsstoffer og monokulturer. Samtidig har den øgede produktionsintensitet medført en stigende eksport af fødevarer sideløbende med en stigende import.

- Udfordringen for dansk landbrug er nu at orientere sig mod en produktion med en større værditilvækst i stedet for ensidig fokusering på større bulk-orienteret produktion, siger Tommy Dalgaard. Se mere på www.agrsci.dk

International konference om rodfrugt i februar

Med en målgruppe af landmænd, gartnerne, rådgivere og forskere - alle der arbejder med gulerødder og anden rodfrugt - holdes der international konference i Vingsted 9.-10. februar. Det er GartneriRådgivningen, Odense, der står bag, og konferencen byder på indlæg om alt fra jord og nematod-trusler til afsætning og trends på markedet.

Der er også blevet plads i programmet til et oplæg om økologisk produktion i stor skala - forventninger og udfordringer for det økologiske marked og for avlerne ved en Rainer Carstens fra Westhof Biogemüse.

Men ellers handler det om at få ny inspiration, større netværk og at få ny viden, bl.a. om europæiske og globale trends og tendenser på markedet.

Ny dansk hjemmeside om økologi, landbrug og klima.

Den tidligere redaktør af Økologisk Jordbrug, nu Økologi & Erhverv, Gustav Bech Jensen, har etableret en ny web-side rettet primært mod grønne forbrugere.

Men ifølge redaktøren vil indholdet også appellere til professionelle og folk med særlig interesse for økologi, landbrug og klima. Der skal dog ikke være decideret fagligt orienterede artikler om økologisk landbrug på siden.

- Jeg synes, at der manglede et journalistisk uafhængigt nyhedsmedie, der fokuserer mere bredt på de her områder, siger Gustav Bech Jensen om baggrunden for at etablere egen hjemmeside til okologi.dk.

www.organictoday.dk, hedder siden.

Haves: kroner. Ønskes: Vækst, beskæftigelse, eksport.

2010 var det første år i den nye erhvervsstøtteordning GUDP, som er et grønt udviklings- og demonstrationsprogram på omtrent 200 millioner kroner årligt.

Allerede i 2010 blev der afviklet to ansøgningsrunder, dels en runde med mere generelle udviklings- og demonstrationsprojekter - herunder netværk og partnerskaber, og dels en runde med fokus på økologisk forskning, udvikling og

demonstration. I alt 33 perspektivrige projekter opnåede støtte fra GUDP - projekter der alle på sigt vil kunne bidrage til en øget bæredygtig udvikling med effekt inden for vækst, eksport og beskæftigelse.

Programmet har en ekstern bestyrelse, som er nedsat af fødevareministeren.

Foruden udvælgelse af projekter blev der i det første år også udviklet en strategi- og handlingsplan.

Programmet skal skabe bedre sammenhæng mellem anvendt forskning, udvikling og demonstration af viden in-

den for fødevarer, jordbrug, fiskeri og akvakultur ved at der bliver ydet midler til de projekter, som har de største potentialer og bidrager mest til en øget konkurrenceevne og til bæredygtig fødevarer- eller nonfoodproduktion.

Afgørelser på ansøgninger fra 2. ansøgningsrunde for i år vil blive meldt ud 8. december.

Læs mere på www.gudp.dk

Leder

Pæn udvikling for Agrogruppen Danmark

Denne gang vil jeg benytte lejligheden til at give en lille opdatering om Agrogruppen.

På generalforsamlingen fremgik det, at vi nu har 40 medlemmer i foreningen. Heraf er 36 revisorer og fire er konsulenter.

Revisorerne har i alt 2.576 landbrugskunder, hvoraf 1.423 er heltidslandbrug. Det er en stigning i antallet af kunder på 36. Det er meget positivt, når vi ved, at antallet af landmænd ifølge Danmarks Statistik er faldet med 452 til 40.932. Det betyder, at vores mar-

kedsandel er steget fra 6,1 procent til 6,3 procent.

Hvis man går ind på Danmarks Statistiks hjemmeside, er det samlede antal jordbrugere 42.099. Forskellen - i forhold til først nævnte tal - skyldes, at man her på grund af EU-harmonisering har lagt 1.167 mindre bedrifter og pelsdyrsavlere til.

Og så til noget andet: Per Christensen fra Partner Revision Vest har udfærdiget et regneark for budget og budgetkontrol efter et layout, som pengeinstitutterne foretrækker.

I løbet af året er der holdt tre kurser, to skattekurser for assistenter med 43 deltagere og et med 20 deltagere.

Som nyt markedsføringstiltag havde vi et indstik i Maskinbladets 15.000 eksemplarer. På en talon kunne landmænd melde tilbage, hvis de ønsker at modtage Landbruget NU. Andre, som læser dette - eller kender nogen, som gerne vil modtage nyhedsbrevet - kan tilkendegive det på info@agrogruppen.dk.

Som bekendt uddelte vi i foråret et legat på 10.000,- kroner. Det gik til fem

elever på Dalum Landbrugsskole som tilskud til deres studietur til Kina. Legatet er med til at synliggøre Agrogruppen og understøtte unge, der uddanner sig inden for landbrugserhvervet.

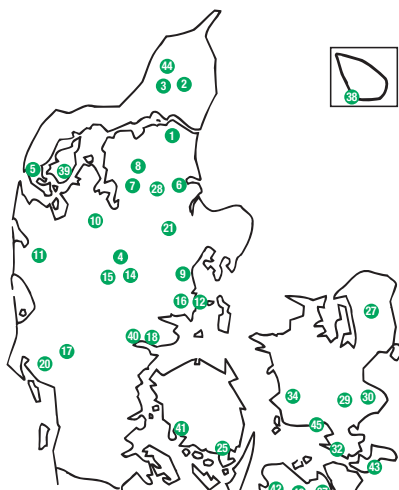
Lad mig afslutte med et par generelle bemærkninger.

Den heftige strukturudvikling viser sig at være stilnet af i løbet af 2010. Nedgangen var på 1,1 procent. Ikke siden 1995 har tallet ligget så lavt. Desværre dækker det formentlig over besværligheder med at få finansieringen på plads i forbindelse med overdragelser.

Og når jeg så berører finanskrisen og hvad dertil hører, ja så er det mit indtryk, at det set med landbrugets øjne ikke just er blevet hverdag endnu. Her gælder det i vidt omfang om at væbne sig med tålmodighed og udvise noget, jeg her vælger at kalde vedholdenhed.

God jul og godt nytår
Steen Kristensen
formand

Landbrugsregnskaber økonomisk rådgivning

1. BDO, Ålborg, tlf. 9634 7300
2. Nordland Revision, Østervrå, tlf. 9689 2100
3. BDO, Brønderslev, tlf. 9882 3288
4. ND Revision Kjellerup, 8620 Kjellerup, tlf. 8640 9295
5. Revision Limfjorden, Hurup, tlf. 9795 1711
6. Revisionsfirmaet Sloth, Hadsund, tlf. 9858 1622
7. Nørager Revision, Nørager, tlf. 9855 1444
8. Økonomikonsulenterne i Ars, Ars, tlf. 9862 1244
9. Dafor ApS, Aarhus C, tlf. 8611 0119
10. Dahl, Rask & Partnere, Stoholm, tlf. 9754 1600
11. Revisionsfirmaet Lars Eriksen, Ulfborg, tlf. 9749 2444
12. Miljøkonsulent, Odder, tlf. 2180 7080
13. Søhøjlandets Regnskabskontor, 8600 Silkeborg, tlf. 8798 1660
14. One Revision Vest, Bording, tlf. 8686 2688
15. Christensen & Kjær, Odder, tlf. 8654 3800
16. Kærbaek Revision ApS, Ansager, tlf. 7529 7274
17. A.B. Revision ApS, Hedensted, tlf. 7589 1199
18. Partner Revision Vest A/S, Varde, tlf. 7522 4700
19. ND Revision, Randers, tlf. 8640 9295
20. JT ADVISER ApS, Svendborg, tlf. 6254 1700
21. Kappelskov Revision A/S, Hillerød, tlf. 4825 4422
22. RGD Revision, Hobro, tlf. 9852 2700
23. Revisionsfirmaet G. Kjærgård Larsen, Haslev, tlf. 5631 1999
24. Lokalrevision ApS, Klippinge, tlf. 5657 9400
25. Engkær Revision, Vordingborg, tlf. 5599 5224
26. 38
27. 39
28. 40
29. 41
30. 42
31. 43
32. 44
33. 45

34. Dansk Revision Slagelse-Sorø, tlf. 5858 1800
35. Sjølin & Rasmussen I/S, Nykøbing Falster, tlf. 5485 1999
36. Centrum Revision, Rønne, tlf. 5695 3756
37. Nordmors Revision, Nykøbing Mors, tlf. 9775 1136
38. Revisionshuset, Løsning, tlf. 7579 0333
39. KK Revision FRR, Fåborg, tlf. 6265 1170
40. Dan Revision Nakskov A/S, Nakskov, tlf. 5491 0020
41. Øernes Revision, Nykøbing F., tlf. 5444 5455
42. Dansk Revision, Hjørring, tlf. 9892 8111
43. Revision Vadestedet, Næstved, tlf. 5572 1522
44. Aage Maagensen, Maribo, tlf. 5479 1104

Ring til et medlem eller kontakt os på www.agrogruppen.dk